

dekorativna

glasilo delovne organizacije dekorativna ljubljana

št. 5/XVIII maj 1981

25. maj — dan mladosti

Tovariš Tito je leta 1956 v Beogradu na stadionu Jugoslovanske ljudske armade ob sprejemu štafete izrazil željo, da postane 25. maj dan mladosti.

Ta dan praznujemo Titov rojstni dan kot dan mladosti jugoslovanske revolucije, bratstva in enotnosti, mladosti in poleta, novih korakov v svobodo, neodvisnosti, samoupravljanja, neuvrščenosti. Od leta 1957 je Tito sprejemal na zaključni slovesnosti eno — zvezno štafeto mladosti s sporočili iz vse države. Takrat je krenila iz Kumrovca, Titovega rojstnega kraja. Vsako leto je naraščalo število štafet, veliko republiških in na stotine lokalnih, enako pomembnih, enako predanih, enako iskrenih v obljubi, da bomo vztrajali na Titovi poti svobode.

Toda čeprav letos mladina dan mladosti pričakuje brez ljubljene tovariša in prijatelja, bo praznik proslavila sku-

paj z našimi narodi in narodnostmi, zaradi velikega dela in imena človeka, kar naj mu bo povračilo za vse, kar je storil.

III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

Vse do kongresa, ki bo junija letos v Beogradu, bodo v organizacijah združenega dela potekale tematske razprave, pripravljene bodo ocene samoupravnih odnosov in rešitve za boljšo organiziranost, uresničevanje stabilizacije in resničnega delavskega samoupravljanja.

Ena izmed temeljnih prvin našega družbenopolitičnega sistema socialističnega samou-

pravljanja je delegatski sistem, ki naj zagotovi na podlagi široke samoupravne demokracije uresničevanje interesov delavskega razreda. Delegatski sistem je tista oblika in metoda delovanja in uresničevanja samoupravnih pravic delavcev, ki lahko edina zagotovi, da bodo imeli delavci odločilno besedo pri reševanju vseh vprašanj dela in dohodka ne samo v te-

meljni organizaciji, marveč v vseh oblikah združevanja dela in sredstev in v končni fazi, da bo delavec-samoupravljalac odločal in upravljal s celotno družbeno reprodukcijo.

V zadnjem mesecu pred III. kongresom samoupravljalcev potekajo po vsej širši domovini intenzivne priprave, da bo kongres resnična tribuna jugoslovanskega delavskega razreda in da bodo njegovi sklepi pomembna usmeritev za nadaljnji razvoj sistema socialističnega samoupravljanja.

Vladimir Kočevar

Dan mladosti je mladina spremenila v trajen spomin na tovariša Tita, tako kot ji bosta njegova pot in delo ostala trajen kažipot v nadaljnjem boju in prizadevanju za izgradnjo še lepše in srečnejše prihodnosti.

»Srečno ljudstvo, ki ima takšno mladino,« je nekoč dejal tovariš Tito. Zdaj te pomembne besede izgovarjajo milijoni naših fantov in deklet, saj ne pomenijo samo Titove daljnovidne ocene naše mlade generacije, ampak tudi njegovo ljubezen do mladine, ki mu je zvesto sledila in ga na svoj način spodbujala v vseh minulih desetletjih socialistične revolucije in izgradnje.

Dan mladosti simbolično izraža ne le telesno, marveč tudi duhovno mladost naše generacije in večno težnjo naših narodov in naših mladih k nenehnemu gibanju naprej.

Milica KOPORC

Poročilo o poslovanju v I. trimesečju 1981

Kljub temu, da je v letošnjem letu primanjkovalo surovin in drugih materialov, ter navzlic temu, da so se cene v januarju in februarju surovinam, energiji ter ostalim materialom in uslugam dvignile, pa so TO Dekorativne dosegli primeren rezultat poslovanja v tem obdobju. Pomanjkanje surovin je vplivalo na kontinuiteto proizvodov, zato pa je bilo potrebno mnogo organiza-

cijskih premikov ter izredno fleksibilno sprotno terminiranje proizvodnje. Izredno visok skok cen je sicer zmanjševal finančni rezultat, vendar smo na eni strani s podražitvijo naših izdelkov (v povprečju 17 odst.) in s smotno uporabo zalog surovin in predvsem polizdelkov vendarle dosegli primerne finančne rezultate.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Praznik krajevne skupnosti Dolomitskega odreda

28. maja praznujejo krajevne skupnosti Bratov Babnik, Dolomitskega odreda in Dravljije svoj praznik. Na ta dan so bile leta 1942 množične aretacije aktivistov Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

V počastitev tega dneva so lani prireditve trajale ves teden: mladinska pohodna enota

Bratov Babnik je pripravila pohod po poteh Dolomitskega odreda, pripravili so kres na Toškem čelu, recital revolucionarne poezije, lutkovno gledališče Jože Pengov je imelo predstavo Abrakadabra. Na dan praznika krajevnih skupnosti so pripravili zjutraj promenadni koncert, otvoritev razstave slikarjev samorastnikov in zvečer osrednjo proslavo s podelitvijo priznanj Osvobodilne fronte krajanom, ki aktivno sodelujejo pri delu krajevnih skupnosti. Prireditve so se nadaljevale z večerom mladih literatov, večerom narodnih plesov in pesmi, otvoritvijo vzgojnovarstvene ustanove v krajevni skupnosti Bratov Babnik in veliko gasilsko vajo ob 75-letnici gasilskega društva Dravljije.

Tudi letos bodo pripravili osrednjo proslavo in več prireditev, o katerih vas bomo obveščali v naših dnevnikih informacijah in na katere vas vabimo že sedaj.

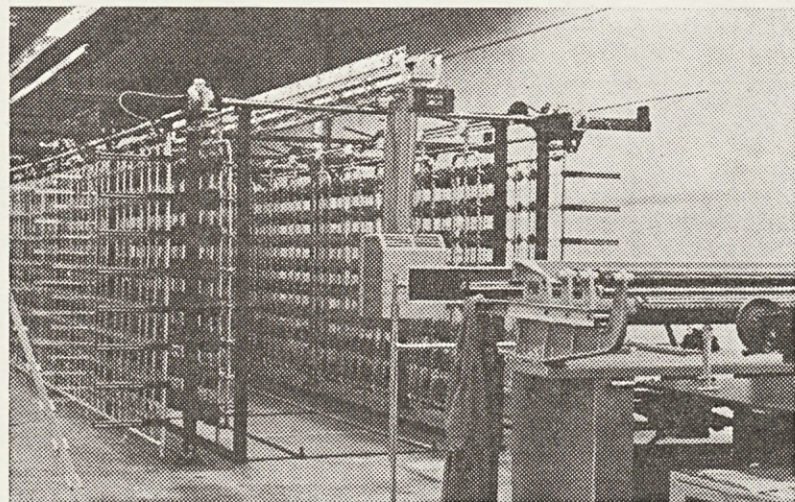
Lilijana Makovecki

(Nadaljevanje s 1. strani)

Izvršitev količinskega plana je bila na primerni ravni. Plan za I. trimesečje je bil kljub vsemu presežen za 5,3 odst. v TO Surova tkanina in 7,6 odst. v TO Gotova tkanina. Seveda bi bili ti rezultati še boljši, če bi lahko zagotovili vse potrebne surovine. Po evidentiranih zastojnih urah v tkalnici in ple-

tilnici, bi lahko proizvedli še za približno 6 odst. več tkanin.

po pliš tkaninah, tako da vseh potreb ni bilo mogoče pokriti. Gledano v celoti smo z rezultati proizvodnje lahko zadovoljni, posebno še, ker ugotavljamo tudi povečano fizično produktivnost na zaposlenega delavca in sicer v TO Surova tkanina 7,4 odst. več izdelanih tkanin na delavca in v TO Gotova tkanina 6,7 odst. več ob-

delanih tkanin na delavca. Tudi realizacija, se pravi prodaja, je bila v tem obdobju zelo dobra. V primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta smo realizirali izdelkov za 344 milijonov din, kar presega vrednost realizacije preteklega leta za 58 odst. Od skupne realizacije je bilo prodano na domačem trgu za 312 milijonov din, v izvoz pa je bilo prodanih tkanin za vrednost 24 milijonov din. Torej izvozna realizacija v tem obdobju ni dosegla lanskoletne, še manj pa smo dosegli planirano izvozno realizacijo v tem obdobju. Izvoz v celoti je v tem obdobju realiziran le 11,6 odst.

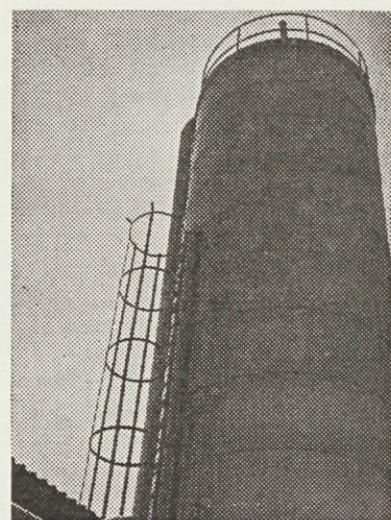
delanih tkanin na delavca.

Tudi realizacija, se pravi prodaja, je bila v tem obdobju zelo dobra. V primerjavi z enakim obdobjem prejšnjega leta smo realizirali izdelkov za 344 milijonov din, kar presega vrednost realizacije preteklega leta za 58 odst. Od skupne realizacije je bilo prodano na domačem trgu za 312 milijonov din, v izvoz pa je bilo prodanih tkanin za vrednost 24 milijonov din. Torej izvozna realizacija v tem obdobju ni dosegla lanskoletne, še manj pa smo dosegli planirano izvozno realizacijo v tem obdobju. Izvoz v celoti je v tem obdobju realiziran le 11,6 odst.

letnega plana, kar je več kot polovica pod načrtovanim izvozom. Največji izpad je bil na klirinškem področju, kjer smo realizirali le 1,2 odst. letnega načrta, to pa zato, ker se je podpis izvozne pogodbe s Sovjetsko zvezo izredno zavlekel, tako da praktično do izvoza ni prišlo. Seveda bo potrebno celotno količino nadomestiti v prihodnjih 9 mesecih, kar bo predstavljalo dodaten napor v proizvodnji. Izvoz na konvertibilno področje prav tako ni bil dosežen in predstavlja na lanskoletno obdobje le 83-odst. doseganje. Visok izpad konvertibilnega izvoza pa je izključno v surovinah, katerih v splošnem pomanjkanju ni bilo mogoče nabaviti v zadostnih količinah, posebno še, ker so bili tudi devizni prilivi mnogo manjši od lanskoletnih v tem obdobju (63 odst.), od katerih je bilo po Samoupravnem sporazumu SISEOT 35 odst. namenjenih splošnim družbenim potrebam. Tako so zabeležili le 14 milijonov konvertibilnih deviznih sredstev, kar je polovica manj od lanskega leta in sorazmerno temu smo imeli tudi manjše možnosti nakupa surovin in drugih repromaterialov.

Drugi finančni kazalci pa vendarle kažejo velik premik navzgor v primerjavi z lanskim obdobjem, kakor tudi na plan za letošnje obdobje. Tako je celoten prihodek vseh TO presežen za 53 odst., dohodek za 35 odst. in čisti dohodek za 28 odst. v primerjavi z lanskoletnim obdobjem, v primerjavi s planom pa celotni prihodek presega planskega za 7 odst., dohodek 7 odst. in čisti dohodek 3 odst.

Tudi kazalci produktivnosti so ugodni. Na eni strani zaradi povečane absolutne vrednosti dohodka ter na drugi strani ponovnega malenkostnega padca števila zaposlenih, kar kaže na to, da na področju zaposlovanja realiziramo srednjeročno usmeritev. Število delavcev na osnovi vkalkuliranih ur dela se je v TO Surova tkanina zmanjšalo za 7,3 odst., v TO Gotova tkanina za 9,9 odst. in v Predilnici za 3,1 odst. Tako je dohodek na delavca narastel v TO Surova tkanina za 42 odst., v TO Gotova tkanina za 63 odstotkov in v TO Predilnica za 51 odst.

Osebnih dohodki v povprečju na zaposlenega delavca znašajo v prvih treh mesecih letošnjega leta na ravni delovne organizacije 10.742 din, kar je za 21 odst. več kot v enakem obdobju preteklega leta. V približno enakem odstotku so se povečali povprečni osebni dohodki tudi v posameznih TO.

Franc KRAGELJ

Kadrovska dejavnost v I. trimesečju letošnjega leta

Zaposlovanje

Zaposlovanje oz. gibanja na področju zaposlenosti in zaposlovanja so pretežno odvisna od ciljev in ukrepov ekonomske in socialne politike. Produktivno zaposlovanje je kot pomembna usmeritev vsebovana tako v republiškem, kot v občinskih osnutkih dogovora o temeljih družbenega plana. Racionalno zaposlovanje po določbah osnutkov dogovorov temelji na principu selektivnosti, ki ga zagotavljajo kriteriji tako za dodatno kot nadomestno zaposlovanje. V skladu s kriteriji imajo prednost pri zaposlovanju tiste delovne organizacije:

— ki izvajajo prednostne programe;

— ki so povečale produktivnost (večji dohodek na zaposlenega ali da so povečale odstotek celotnega prihodka z izvozom blaga in storitev);

— ki so več investirale v svoje kadre (s štipendiranjem);

— ki lahko uresničujejo pri zaposlovanju določila družbenega dogovora o zaposlovanju in minimalnih standardih.

V naši delovni organizaciji je bila stopnja rasti zaposlenosti v prvih treh mesecih letošnjega leta nekoliko nižja od na-

črtovane. Število zaposlenih se je zmanjšalo (na ravni delovne organizacije) za 3,2 % glede na

planirano število, tj. za 38 delavcev oz. s 1170 na 1132 delavcev.

	A	B	C	DSSS	DO
plan za 1. 1981	614	336	47	173	1170
št. zaposl. (I.—III.)	596	321	44	172	1132
% na plan	96,9	95,8	93,6	99,4	96,8

Iz tabele je razvidno, da se je število zaposlenih zlasti zmanjšalo v temeljnih organizacijah. Število zaposlenih se v naslednjem obdobju ne bo bistveno povečalo, saj ne povečujemo obsega proizvodnje, pri samem zaposlovanju pa moramo upoštevati določila družbenega dogovora o zaposlovanju in minimalnih standardih. Zato bomo morali vsako novo potrebo po delavcih proučiti in za-

posliti le tam, kjer naloge in opravila to nujno zahtevajo, obenem pa poiskati še notranje rezerve ter z ustreznim razporejanjem delavcev na druga dela in naloge pokriti določene proizvodne potrebe. Notranje rezerve pa bo potrebno aktivirati tudi s prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo delavcev, boljše organizacijo dela in racionalnejšo izrabo delovnega časa.

(Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

Fluktucija

V prvih treh mesecih letošnjega leta je delovno razmerje prekinilo 22 delavcev, kar predstavlja 1,9 % fluktucijo.

	A	B	C	DSSS	DO
I.—III.					
štev. delavcev, ki so izstopili	12	6	1	3	22
% fluktucije	1,9	1,8	2,2	1,7	1,9

Glavni vzroki za prekinitve delovnega razmerja so bili: hujša kršitev delovnih obveznosti (7 delavcev), naravna fluktucija (upokojitev — 4 delavci in odhod v JLA — 4 delavci), odhod v rojstni kraj ter družinske razmere.

Glede na oddelke je največ-

ji % fluktucije v oddelku pripravljalnice, sledi barvarna preje, skladišče gotovega blaga itd.

Delovno organizacijo so zapustili večinoma delavci, ki imajo od 2 do 5 let delovne dobe, torej večinoma delavci s krajšim delovnim stažem ter delavci brez poklica.

Izostanki z dela zaradi bolezni in nege družinskega člana

Odsotnost z dela je pomemben dejavnik, ki negativno vpliva na rezultate gospodarjenja. Prekomeren obseg odsotnosti, nižja produktivnost dela, povzroča novo dodatno zaposlo-

vanje in povečuje delež živega dela.

V naši delovni organizaciji je v prvih treh mesecih letošnjega leta izostalo z dela zaradi bolezni in nege družinskega člana kar 349 delavcev.

Leto	A	B	C	DSSS	DO
1980 (I.—III.)	9,5	9,7	6,2	6,0	8,8
1981 (I.—III.)	10,5	11,9	5,2	5,7	9,9

Iz tabele je razvidno, da se je odsotnost močno povečevala v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta, zlasti se je povečala odsotnost v oddelku pletilnice, apreture in šivalnice.

Če te podatke primerjamo z regijo in občino, ugotovimo, da smo znatno nad povprečjem

izostankov tako v regiji (4,9 %) kot tudi v občini (5 %), zato bo potrebno še nadalje ugotovljati vzroke odsotnosti ter izvajati ustrezne ukrepe za zmanjšanje odsotnosti, še zlasti tedaj, ko obstaja sum o namišljenih bolezenskih vzrokih izostankov.

Sonja Kosec

Izobraževanje v DO v I. trimesečju

Ob zaključku prvega trimesečja je prav, da pogledamo, kako smo se izobraževali v delovni organizaciji in izven nje.

V prvih treh mesecih smo organizirali izobraževalne akcije po našem letnem planu izobraževanja in po programih, ki smo jih prejeli od različnih institucij za izobraževanje.

Seminarji oziroma tečaji so v svojih temah zajemali:

— strokovno izpopolnjevanje v posameznih obratih v DO;

— izobraževanje za obveznike civilne zaščite;

— izobraževanje članov družbenopolitičnih organizacij;

— uvajalni seminar za novospregjete delavce;

— izobraževalne akcije za posamezne strokovne delavce, organizirane izven delovne organizacije.

Iz tabele je razvidno število izobraževalnih akcij, organiziranih z domačimi in zunanjimi izvajalci:

	Štev. seminarjev	Štev. udeležencev	Štev. ur
izobraževalne akcije v DO	7	172	117
izobraž. akcije izven DO	14	22	148

Milan Kočar

Problem pomanjkanja surovin

Že v drugi polovici leta 1980 smo pogosteje občutili pomanjkanje nekaterih surovin, ki pa ni bistveno vplivalo na naš plan proizvodnje, ker smo imeli še na zalogi določene preje in leto 1980 smo uspešno zaključili. Zavedali smo se posledic, ki bi nastale v letu 1981, če bi se tako stanje nadaljevalo in poskušamo vse, da bi se dobava surovin izboljšala. Toda, če se ne reši nekaj ključnih vprašanj v okviru celotne države, ostane nemočno.

Jugoslovanska tekstilna industrija potrebuje skoraj vse surovine iz uvoza. Bombaž kupujemo v SSSR in državah v razvoju. Edini domači predelovalec Makedonija je opustil gojenje bombaža in prideluje bolj donosne kulture.

Volne se sicer porabi veliko manj, pa tudi domače volne je zelo malo, zato se nekaj odstotkov uvaža. Sintetična vlakna se sicer proizvajajo v Jugoslaviji, toda osnovno surovino za izdelavo akrilnih, poliesterskih, poliamidnih in polipropilenskih vlaken uvažamo iz zahodnoevropskih držav.

To se pravi, da je za vse te vrste potreben zeleni dolar.

Stanično vlakno je še najbolj »domače« in za izdelavo potrebujejo tovarne le manjši del uvoženih kemikalij. Toda v zadnjem času zaradi vedno višjih cen domačega celuloznega lesa ni kemikalij, ki se ne bi podražile in presegle dvakratno ceno uvoženih surovin. Proizvajalca »Viskoza« Loznica in »Incel« Banja Luka sta začela uvažati vedno več surovin.

Povpraševanje po staničnem vlaknu v svetu je veliko. Največji kupci v svetu so Kitajska, Indija, Pakistan, severnoafriške države, južnoameriške države. Večina teh držav so tudi veliki predelovalci bombaža. Toda prirastek prebivalstva in poraba tekstilij sta se v teh državah tako povečala, da morajo k bombažu mešati stanično vlakno, ki pa zaradi svoje hidrofilnosti (velika možnost vpijanja vlage) tudi ugodno vpliva na uporabo v njihovi vroči vlažni klimi, po drugi strani pa na bivših plantazah bombaža pridelujejo hrano.

Temu izvozu surovin primerno sta povečani izvoz, da dobita potrebne devize. Tako se je sedaj razmerje vlakna za izvoz: vlakno za domači trg že prevesilo na 70 % za izvoz. Čuti se že pomanjkanje doma in imeli smo nekajdnevne zastoje

v TOZD Predilnica Laško in Orateksu, ki prede za nas.

Najtežje je spoznanje, da se stanje ne izboljšuje. Predilnice izvažajo bombažno, stanično in sintetično prejo na konvertibilno tržišče in dosegajo precej boljše cene kot doma, po drugi strani pa dobijo tudi devize. To se pravi, v veliko primerih ni samo vprašanje deviz, ampak tudi dohodka, ki ga pridobijo z izvoženo prejo, za kar imajo tudi dobro stimulacijo, to pomeni, da za izvoz dobi predilnica premijo.

Združevanje deviz v reprodukcijski verigi v vsej Jugoslaviji ne poteka zadovoljivo.

Če pogledamo v naši repro verigi, se to združevanje ustavi pri nas. Naša kupca — lesna industrija in trgovina — zahtevata za združeno devizo našo udeležbo 30 %. Naša kalkulacija to ne dovoljuje kot tudi ne zakon o deviznem poslovanju, lesna industrija pa to zagovarja s tem, da ima pri izvozu pohištva izgube. Ker je to »stanje« prisotno pri vseh panogah gospodarstva Jugoslavije, je ZIS predložil v obravnavo odprtje deviznega trga Skupščini SFRJ. Na dveh sejah so to že obravnavali, niso pa še sprejeli.

Slovenski, hrvaški in črnogorski SISEOT (samoupravna interesna skupnost za ekonomske odnose s tujino) so proti delovanju deviznega trga v taki obliki, kot je deloval pred leti.

To pomeni, da bi se vsa devizna sredstva v Jugoslaviji zbirala od izvoza OZD, del od menjalniških služb, od prevoznih storitev in drugih prilivov v skupni fond in se potem devize razdeljevale po ključu pravic.

Prednost tega bi bili, da bi primarci v tekstilni industriji, to so predilnice, dobile potrebne devize za uvoz surovin za izdelavo preje in bi manj izvažale ter tako pokrivalo domače tržišče s prejo, ki je zelo primanjkuje.

Pomisleki v negativnem smislu pa so v tem, da bo izvoz padel in vprašanje je delovanje samoupravnega sistema v SISEOT, ki se je v Sloveniji že dobro uveljavilo, delno v Hrvatski, v ostalih republikah in pokrajinah pa še slabo deluje.

S tem v zvezi pride do nedredne dobave preje, do kasnitve rokov našega izvoza, manjšega deviznega priliva, nesolidnosti na zunanjih tržiščih pa (Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD Predilnica — kako Iz dela samoupravnih in kaj s preskrbo s surovinami organov

Glavne surovine v TOZD »Predilnica« so malon v topsu, katerega dobavlja »Ohis« iz Skopja ter celulozno stanično vlakno volnenega tipa, katerega tozdu dobavlja »Viskoza« Loznica. Z obema dobavitelja obstajajo sklenjene okvirne letne pogodbe. Kljub temu pa prihaja do občasnih motenj pri dobavi. Zaradi tega so v februarju 1981 dva dni stali stroji v predilnici 1, ker »Ohis« ni pravočasno dobavil malona.

Dosedaj v predilnici 2 nismo imeli večjih zastojev zaradi nepravčasne dobave staničnega vlakna in če so te tudi bile, se je v tem času opravilo čiščenje in brušenje mikalnikov.

Vendar strah, da surovine ne bodo pravočasno poslani in dobavljene, še vedno obstaja. Z istimi problemi se srečujemo s prejo, ki jo TOZD »Surova tkanina« kupuje v drugih predilnicah in se pri nas sukajo.

Tudi ta dobava ne poteka po dogovorjenih terminih. Vse to povzroča probleme pri razporejanju delavcev na posamezna dela in naloge.

Dela se med seboj bistveno razlikujejo, tako da delavci niso usposobljeni za vsa opravila, npr. v predilnici 1 (raztezanje, mikanje, predenje, sukanje, pletenje, previjanje itd.). V času pomanjkanja surovin delavci koristijo letni dopust.

Ure, ki so jih zaradi pomanjkanja surovin izgubili, so delavci nadomestili ob prostih sobotah.

Poleg problema preskrbe s surovinami se vse bolj pojavlja tudi problem cen surovin. Te so namreč zrasle za krepke odstotke iz različnih vzrokov, ki jih navajajo proizvajalci. Dosedaj smo na vse cene morali pristati zato, da smo surovine sploh dobili.

Božo ŠOLA

V aprilu letos so bila zasedanja konferenc delegacij Dekorativna 24 in 25 za SIS otroškega varstva, SIS stanovanjskega gospodarstva, SIS zdravstva in SIS raziskovanja ter zasedanje konferenc delegacij Dekorativna 24 in 25 za zbor zdru-

ženega dela občine Ljubljana-Šiška.

Delegati za SIS stanovanjskega gospodarstva so po razpravi o gradivu za 9. zasedanje samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Šiška sprejeli sklep, da se postavi delegatski vprašnji z naslednjo vsebino:

1. Menimo, naj bi stanovanja z večjo površino dobili tisti, ki jih kupujejo, družbena stanovanja pa naj bi imela manjšo površino, da bodo delavci lahko plačevali stanarino in ostale stroške, saj je sicer za njih plačevanje stroškov stanovanja predrago.

2. Zakaj je v planu stanovanjskega gospodarstva v občini Ljubljana-Šiška za leto 1981 predvidena izhodiščna cena 18.000 din za kv. meter, ko pa se pri Standardu Invest sklepa pogodbe za letos vseljiva stanovanja za 21.000 din za kv. meter?

Delegati konference delegacij Dekorativna 24 in 25 za zbor združenega dela so na zasedanju obravnavali gradivo za 39. skupno zasedanje z ločenim glasovanjem zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora. Najpomembnejše točke dnevnega reda so bile: poročilo o delu delegatov iz SR Slovenije v Zveznem zboru skupščine SFRJ za leto 1980, poročilo o delu postaje milice Ljubljana-Šiška z oddelkom Šentvid in Medvode za leto 1980, osnutek odloka o obvezni pripravi dokumentov »Ljubljana 2000« in poročili o delu komisije za volitve in imenovanja in komisije za odlikovanje občine Ljubljana-Šiška za leto 1980.

Lilijana Makovecki

Delo krajevne skupnosti Dolomitskega odreda

Delo krajevne skupnosti Dolomitskega odreda v preteklih dveh mesecih je bilo zelo pestro.

— Na ustanovnih zborih stanovalcev bodoče soseske SŠ 8/2 so za bloke v izgradnji izvolili sedemčlanske hišne svete. Dva delegata sta bila imenovana tudi v enoto samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana-Šiška in bosta pobliže spremljala gradnjo. Izvolili so tudi delegate v skupščino krajevne skupnosti.

— Pripravili so razširjeno sejo o problematiki gradnje v soseski SŠ 8/2. Dela so bila začasnoma ustavljena zaradi ugotovljenih nepravilnosti na fasadnih elementih. Te elemente so pregledali na Zavodu za raziskavo materiala.

— KO ZB NOV Dolomitskega odreda je imela letno skupščino.

V naslednjem mesecu so najpomembnejše naloge, ki čakajo krajevno skupnost Dolomitskega odreda:

— evidentiranje kandidatov za volitve;

— priprava proslave ob krajevnem prazniku;

— organiziranje uličnih odborov v okviru SZDL.

Lilijana Makovecki

Podelitev odlikovanj

Na seji delavskega sveta TOZD »Predilnica« Laško, ki je bila v torek, 21. 4. 1981, je predsednik Skupščine občine Laško tov. Jože Rajh podelil odlikovanja delavcem TOZD, s katerim jih je odlikovalo Predsedstvo SFRJ.

Odlikovani so:

1. Tov. **Vilko Škerbinek**, direktor TOZD, z Redom dela z zlatim vencem. S svojim neutrudljivim in požrtvovalnim delom je veliko prispeval za razvoj tekstilne industrije Slovenije. Vedno skromen ter pripravljen žrtvovati vse zato, da bi drugim lahko čim več pomagal. Zelo rad prenaša svoje bogato znanje in izkušnje na mlajše generacije, kar je tudi porok nadaljnjemu razvoju gospodarstva.

2. Tov. **Jelka Kunej** je izredno veliko prispevala k razvoju samoupravnih socialističnih odnosov. Opravljala je in še sedaj opravlja vrsto družbenopolitičnih in samoupravnih funkcij. Z vztrajnim in požrtvovalnim delom na vseh področjih družbenega in gospodarskega življenja je postala tudi vzor mlajšim generacijam.

Zato jo je Predsedstvo SFRJ odlikovalo z Redom dela s srebrnim vencem.

3. Tov. **Jožefa Kerin** je veliko prispevala k razvoju samoupravljanja znotraj TOZD in KS. Kot mati odraščajočih otrok je vedno našla čas za samoupravno delovanje. Svoje znanje in izkušnje zelo rada prenaša na mlajše sodelavce. Veliko je prispevala k uresničevanju samoupravljanja v osnovnih celicah, to je med delavci v neposredni proizvodnji. Prejela je odlikovanje Red dela s srebrnim vencem.

4. Tov. **Mira Travner** je neutrudljiva družbenopolitična in samoupravna delavka. Nobena naloga, ki je pred njo bila postavljena, ji ni predstavljala večjih ovir. Tudi kot mati dveh otrok je vedno našla čas za samoupravne in druge družbenopolitične naloge. Ljudje ji zaupajo zaradi svoje preprostosti in odkritosti. Zaradi teh vrlin je tov. Miro Predsedstvo SFRJ odlikovalo z Redom dela s srebrnim vencem.

Božo Šola

(Nadaljevanje s 3. strani)

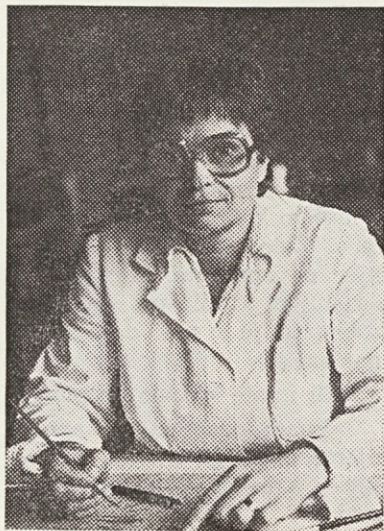
ima za posledico upadanje interesov za jugoslovansko blago in s tem tudi nižje cene.

Potrebno bo postaviti jasne cilje gospodarjenja, da se bodo lahko nemoteno odvijali reprodukcijski procesi na enotnem jugoslovanskem trgu.

Jure Virant

Predsednica konference delegacij Dekorativna 24 za zbor združenega dela

V današnjem razgovoru vam predstavljamo tovarišico Mileno Okršlar, ki je zaposlena v razvojnem oddelku — dessinaturi. Da bi izvedeli kaj več o njenem delu, smo ji zastavili nekaj vprašanj.

stran tkanine ter upoštevati namen uporabe. Moje delo je končano šele takrat, ko gre vzorec skozi vse faze obdelave, skratka takrat, ko ga sprejme tržišče.«

Kaj pa vaše družbenopolitično udejstvovanje?

»Pred leti sem bila članica uredniškega odbora tovarniškega glasila, član delavskega sveta, delegat zbora združenega dela, sedaj pa opravljam funkcijo predsednika konference delegacij Dekorativna 24 za zbor združenega dela že tretje leto.«

Se pri opravljanju te dolžnosti srečujete s težavami?

»Večjih težav sicer ni, le to me moti, da nekateri delegati svojo dolžnost jemljejo zelo neodgovorno, kar se pozna pri udeležbi na zasedanjih. Res je, da pri večzmenškem delu udeležba ne more biti vedno polnoštevna. Prav zato smo za tolmačenje gradiva združili obe konferenci delegacij. Do letošnjega leta smo gradivo tolmačili delegati sami, razen nekaj izjem. V zadnjem letu sta nam priskočili na pomoč tov. Makovecki in tov. Klobučarjeva.

Največja težava je še vedno v tem, ko delegiramo delegate na občinsko skupščino za zbor združenega dela. Pripomniti moram, da če bi vsi delegati sodelovali tako, kot so se zavezali ob prevzemu funkcij, bi vsak delegat žrtvoval svoj prosti čas le enkrat, morda izjemo dvakrat letno.«

Tov. Mileni Okršlar sem se zahvalil za razgovor in ji zaželel še mnogo delovnih uspehov.

Franci Pestotnik

Prosim, opišite nam svoje delo in koliko časa ga opravljate?

»V sedanjo delovno organizacijo sem prišla leta 1958 kot dessinater s petletno prakso in z željo, da svoje strokovno znanje še izpopolnim, za kar sem imela v vseh teh letih mnogo možnosti. Sodelovala sem pri oblikovanju različnih vzorcev v raznih zahtevnih kvalitetah, tako žakardskih kot listnih tkaninah. Zadnjih nekaj let je moje področje lasasta tkanina.«

Je to delo zahtevno?

»Prav gotovo je zelo zahtevno, predvsem pa zanimivo. Najprej pripravim osnutek za že obstoječo ali pa povsem novo kvaliteto. Upoštevati je potrebno surovinski sestav, finočo materiala, vezavno strukturo, gostoto posameznih niti, barvno kompozicijo in zmogljivost stroja, kjer tkanino izdelujemo. Usklajevati je potrebno istočasno oblikovno in tehnično

Seja občinske konference ZKS Ljubljana-Šiška

Na zadnji seji občinske konference Zveze komunistov Slovenije Ljubljana-Šiška, ki je bila 21. 4. 1981, smo bili informirani o aktivnosti pri uresničevanju politike Zveze komunistov s poudarkom na aktualnih nalogah. Naloga vseh komunistov je, da še več prispevamo k uresničevanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja in h krepitvi delegatskega sistema.

Osrednja točka je bila ocena rezultatov gospodarjenja v občini s poudarkom na uveljavljanju politike gospodarske stabilizacije. Gospodarski rezultati prvih treh mesecev letošnjega leta so slabši od predvidevanj. Zaradi težav v oskrbi z domačim in uvoženim reprodukcijskim materialom je fizični obseg proizvodnje pod planom.

Dolžnost vseh delovnih ljudi je, da storimo vse, kar je mogoče, da bodo rezultati boljši.

Marija Murn

Kri rešuje življenja

V naši delovni organizaciji organiziramo dvakrat letno krvodajalsko akcijo preko občinskega odbora Rdečega križa Ljubljana-Šiška. Teh akcij se udeležuje vse premalo naših delavcev, saj je od vseh zaposlenih le 300 krvodajalcev. Čeprav iz dneva v dan slišimo in beremo o nešteti nesrečah in katastrofah, se vse premalo zavedamo, kako pomembno je, da organizirano skrbimo, da bi bilo dovolj krvi, ki je ne more nadomestiti napredek tehnologije.

Krvodajalstvo je ena najbolj humanitarnih dejavnosti, zato se jih tudi mi udeležujemo v čimvečjem številu, saj ne vemo, kdaj bomo tudi mi sami potrebni te dragocene tekočine.

Med našimi krvodajalci je veliko takih, ki požrtvovalno sodelujejo v akcijah in so vsak trenutek pripravljeni pomagati sočloveku v bitki za življenje. Mnogo je takih, ki so kri darovali 15 in večkrat. Pridružimo se jim! Letošnja krvodajalska akcija za našo delovno organizacijo je bila 25. IV., prijavilo se je 124 krvodajalcev, med njimi so nekateri darovali kri prvič. Ker je Zavodu za transfuzijo primanjkovalo krvi, smo na poziv občinskega Rdečega križa zbrali 29 delavcev, ki so kri darovali že 14. IV.

Naslednja krvodajalska akcija bo ob koncu leta. Tedaj bo priložnost, da se vanjo vključimo v čimvečjem številu. S tem bomo tudi mi prispevali, da ne bo prihajalo do pomanjkanja krvi.

Želja krvodajalcev je, da bi se mladi v večjem številu vključili v našo humano vrsto in s tem pomagali reševati življenja.

Marija Tanko

Reševanje stanovanjske problematike

V tem mesecu v naši delovni organizaciji potekajo razprave in odločitve, kako koristno in pravično razdeliti del sklada skupne porabe, namenjen za reševanje stanovanjske problematike. Letos je za posojilo za nakup stanovanj, adaptacijo in gradnjo prosilo 74 delavcev, za dodelitev družbenega stanovanja pa 122 delavcev.

Pri oblikovanju predloga razdelitve je bila v veliko pomoč dosedanja praksa in Pravilnik o dodeljevanju stanovanj in stanovanjskih posojil, ki vsebuje točkovni sistem. Predlog je bil dobro pripravljen, ker je komisija za družbeni standard na podlagi razgovorov dobila realno podobo o dejanskih potrebah. Glavna načela so bila naslednja: prosilci za nakup stanovanj naj v celoti izkoristijo lastna sredstva in sredstva na podlagi varčevanja, za preostali del kupnine se jim zagotovi primerno posojilo. Pri gradnji in adaptaciji stanovanj oziroma hiš je veljalo, da se delavcem, ki že dalj časa gradijo, v okviru možnosti zagotovi toliko sredstev, da si uredijo primerno stanovanje. Predlog je bil dan v javno obravnavo, o njem so razpravljale tudi družbenopolitične organizacije. Pri tem so ugotovljale, da bo

v prihodnje razpravo potrebno nekoliko spremeniti in dopolniti. Upravičene so pripombe, da je še vedno premalo vrednoteno dolgoletno delo v delovni organizaciji in da bi za prizadevnost in aktivnost prosilci morali dobiti večje število točk pri točkovanju. S stanovanjskim problemom nastopajo zaradi fluktuacije vedno novi mladi delavci z družinami, si imajo slabe stanovanjske razmere, zato delavci, posebno samci z daljšo delovno dobo, težko pridejo do stanovanja. V razpravi so družbenopolitične organizacije tudi ugotovljene, da je v zadnjih letih veliko delavcev, ki so dobili družbena stanovanja, zapustilo delovno organizacijo in smo s tem stanovanja izgubili. Pojavljajo se tudi primeri delavcev, ki so dobili družbena stanovanja zaradi velikega števila točk pri številu družinskih članov, kasneje pa se ugotavlja, da prebivajo v teh stanovanjih sami.

Ob vseh teh razpravah v družbenopolitičnih organizacijah pa smo lahko zadovoljni, da delavci aktivno sodelujejo, da dajejo prednost prizadevnosti, družbenopolitični aktivnosti ter cenijo navezanost na kolektiv.

Ivica Trček

Mojster elektrodelaavnice Alojz Novak

Rojen je leta 1943 v Šentvidu pri Ljubljani, kjer živi še danes in kjer si je ustvaril prijeten dom in družino. Zastavil sem mu nekaj vprašanj.

Kakšne šole ste obiskovali?
»Po končani osnovni šoli sem obiskoval poklicno šolo elektro smeri. Udeležil sem se tudi seminarja za področje elektronike.«

Koliko časa ste zaposleni v naši delovni organizaciji in kje ste se izučili?

»V delovni organizaciji sem zaposlen že 14 let. Izučil sem se v Elektro signalu, današnjem IMP, kjer sem delal po končanem šolanju še eno leto.«

S kakšnimi problemi se srečujete pri svojem delu?

»Največji problemi pri mojem delu nastajajo zaradi nabave materiala, pa tudi nekatere stvari moramo narediti v prekratnem roku in s tem tudi delo ni narejeno tako, kot bi bilo lahko.«

Kako je z nabavo merilnih naprav?

»Dogovorimo se, kaj potrebujejo posamezni oddelki. Veliko pripomočkov je lastnih, to

se pravi domače izdelave. Pri nas doma se teh pripomočkov ne da kupiti, temveč jih je treba uvoziti. Do uvoza pa nismo upravičeni, zato jih izdelujemo doma.«

Kako ste zadovoljni z okoljem, v katerem delate?

»Z okoljem sem zadovoljen in nimam pripomb.«

Ali srečujete pri svojem delu novosti?

»Z novostmi se srečujem pri nabavi novih strojev, kjer je uporabljena najnovejša tehnika. S temi novostmi pa bi morali biti seznanjeni že pred obratovanjem stroja zato, da se skrajša čas popravila stroja.«

Ali je delo, ki ga opravljate, zelo odgovorno in nevarno?

»Delo, ki ga opravljam, je zelo odgovorno, saj lahko pride do večjih okvar in s tem do velike škode. Nevarno pa je v primeru nepazljivosti in nezbranoosti pri delu.«

Ali ste zadovoljni z orodjem in pripomočki, ki so vam na razpolago za opravljanje vašega dela?

»Orodju posvečam veliko pozornosti, mora biti brezhibno in primerno za ta poklic. Z orodjem in pripomočki, ki jih uporabljam pri delu, sem zadovoljen.«

Zanima nas tudi vaša aktivnost v prostem času?

»Prostega časa praktično ni, ker se ukvarjam z zanimivimi stvarmi in tako je dan za vse stvari prekratek. Veliko sodelujem v trimskih akcijah tako v letnem kakor tudi v zimskem času. Zelo rad hodim v gore, kjer se sprostim. Aktivno pa sodelujem tudi pri pevskem zboru, ki je v naši delovni organizaciji.«

Ali imate kakšne probleme?

»Imam problem s stanovanjem, ki pa ga moram žal reševati sam in z lastnimi sredstvi.«

Zahvalil sem se tovarišu Novaku za razgovor in mu zaželel veliko uspeha pri delu.

vojko Blaznik

Predstavljamo vam

V današnji rubriki vam predstavljamo kadrovske splošne službe. Verjetno ni nikogar med nami, ki ne bi poznal te službe, saj ga pot do zaposlitve v DO vodi najprej skozi kadrovske službe. Več o delu te službe nam bo povedal tov. Kočevar, njen direktor.

1. Tov. Kočevar, prosim, da nam poveste nekaj o delu te službe?

Kadrovske splošne službe je ena izmed strokovnih služb v delovni skupnosti, ki opravlja strokovne in administrativno-tehnične naloge za potrebe temeljnih organizacij. V naši službi opravljamo naloge s področja kadrovanja, socialne de-

javnosti, varstva pri delu, izobraževanja, pravne dejavnosti, vrednotenja dela, družbenega standarda, tajništva samoupravnih organov, obveščanja, splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, družbene prehrane, evidence in administracije.

2. Bi nam hoteli opisati svoje delovne naloge in odgovornosti pri opravljanju tega odgovornega dela?

Moja naloga je usklajevanje dela v kadrovske splošne službi, svetovanje sodelavcem in nadzor nad opravljanjem dogovorjenih nalog. Prav tako sodi v okvir mojega dela dogovarjanje o problematiki s kadrov-

skega področja z vodstvi TOZD, obratov, oddelkov, služb ter s posameznimi delavci. Imam stalne stike z organi in organizacijami izven delovne organizacije: s krajevno skupnostjo, občinsko skupščino, strokovnimi službami, zdravstveno službo, patronažno službo, aktivni za socialno delo in mnogimi drugimi.

3. Verjetno se tudi pri vašem delu srečujete s težavami. Prosim, opišite nam jih nekaj in kako jih rešujete.

Pri vsakem delu nastajajo problemi. Kako jih rešujemo, pa je odvisno od sposobnosti, pripravljenosti ter znanja posameznika. Izredno sem zadovoljen, da delam v okolju, kjer se zelo dobro razumemo, sodelujemo ter skupno rešujemo težave.

Ni mi vseeno, kadar se v naši službi pojavi delavka ali delavec, ki ima velike težave, pa jih ne moremo uspešno rešiti, npr. pri reševanju stanovanjskega problema, kajti sredstva so omejena in v našem pravilniku so določena merila, ki določajo prednostni vrstni red. V takem primeru lahko delavcu samo svetujemo, kako naj z različnimi viri sredstev — vključno z lastno udeležbo — reši svoj stanovanjski problem.

4. Bi morda ob tej priložnosti želeli karkoli sporočiti vsem delavcem?

V naši službi se vedno ogla-

šajo delavci, ki želijo določena pojasnila vsebine naših samoupravnih splošnih aktov. Nekateri izmed njih vedno dobro poznajo svoje pravice, mnogo manj pa obveznosti.

Mislím, da pravice izvirajo iz opravljenih obveznosti. Tisti, ki svojih obveznosti ne opravi, ne more zase zahtevati pravic. Zadovoljen pa sem, da je velika večina delavcev dobrih, zvestih Dekoratívni in da imajo dobro razvito delovno zavest. Posledica tega pa so dobri poslovni rezultati, ki jih naša delovna organizacija dosega na domačem in tujem tržišču.

Tov. Kočevarju sem se zahvalil za razgovor in mu zaželel uspehov v nadaljnjem delu.

Franci Pestotnik

Priznanje za tovarišico Alenko Ferjančič

Tov. ALENKA FERJANČIČ, pomočnik vodje vzorčnega oddelka, je na letošnjem 9. bienalu industrijskega oblikovanja v Ljubljani prejela najvišje priznanje, t. j. zlato medaljo za oblikovanje našega artikla 6331.

Razvoj družbe ne pomeni le spremembe človeških odnosov, demokratizacije in participacije, ampak tudi spremembo odnosa človeka do stvari, do mate-

rialnega okolja. Z rastočim družbenim in s tem tudi osebnim bogastvom, narašča zahteva po kvaliteti, porabnik postaja vse bolj izbirčen, postavlja dodatne zahteve — v prvi vrsti glede oblike, izgleda.

Zavedati se moramo, da razvoj družbe pogojuje kulturno raven ljudi in obratno, kultura in estetika pa sta skoraj sinonim. Zato je jasno, da postajajo estetske zahteve vse večje, okus vse bolj občutljiv ne le pri posameznikih ampak tudi v družbi kot celoti. Široko razvejan izobrazbeni sistem, ki zagotavlja vsakomur šolsko, pa tudi dodatno izobraževanje, ta proces še pospešuje, saj pomaga razločevati zrno od plevela in umetnino od kiča.

Če gledamo tehnološko revolucijo iz tega zornega kota,

ko se vsak dan pojavljajo novi, lepši in boljši substituti, potem lahko trdimo, da je tehnološka revolucija posledica, ne pa vzrok. Hitra substitucija pa pomeni, da postaja življenjski cikel blaga vse krajši, pa ne le blaga, temveč tudi spoznanj, idej in celo vrednot.

Iz tega sledi, da je treba utrditi in povečati vpliv industrijskega oblikovanja tako v njegovi ekonomski kot tudi estetski in socialni funkciji in sicer v proizvodnji, trgovini in porabi. V proizvodni sferi pogosto mislijo, da je industrijsko oblikovanje koristno le za proizvode široke potrošnje, vendar je takšno pojmovanje vse preveč ozko. Zajeti mora vse od oblikovanja blaga pa do stanovalniške kulture, komunalne ureditve, z eno besedo: vse človeško okolje. V proizvodnji mora oblikovalstvo postati zelo pomembna funkcija, ki se ne nanaša le na proizvode, ampak na vse, kar ustvarja podoba podjetja: napisna tabla, formularji, ovojnina, propaganda, itd., saj pomeni celota vizualno komunikacijo delovne organizacije in njenih proizvodov. Samo parcialno reševanje je ne-

popolno in ne prinaša pričakovanih rezultatov.

Ta ugotovitev velja tudi za proizvajalce investicijske opreme in naprav. Tudi tu bi se morala funkcionalnosti pridružiti lepa oblika, saj sta človekovo počutje in s tem njegova produktivnost odvisna od ureditve delovnega mesta.

Trdimo lahko, da je odnos do oblikovalstva na nek način spričevalo delovne organizacije, po tem lahko sodimo, če je konzervativna in hoče ohranjati stare tehnologije pa tudi odnose, ali pa se je pripravljena prilagajati zahtevam trga in družbenega razvoja.

Ker je industrijsko oblikovanje širšega družbenega in gospodarskega pomena, bi ga bilo potrebno vključiti v družbeni plan razvoja republike kot pomembno komponento našega družbenega in materialnega razvoja, kjer morajo prevladati dejanski interesi, iz katerih izvira skladen konkurenčni razvoj.

Tovarišici Alenki Ferjančičevi iskreno čestitamo za prejeto priznanje!

Vladimir Kočevar

Pomen inventivne dejavnosti

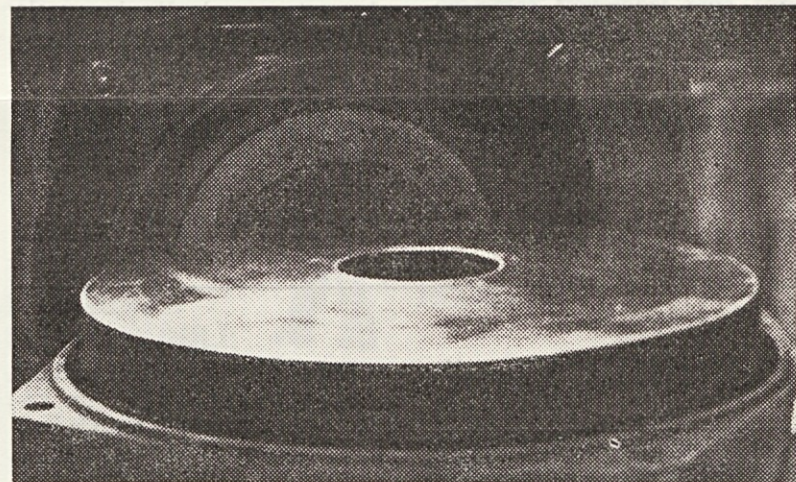
Sodobni razvoj proizvajalnih sil je v svetu čedalje hitrejši zaradi vedno večjega števila tehnoloških inovacij, izumov, tehničnih izboljšav in racionalizacij. Njihova uporaba pa prispeva k višji produktivnosti ne le v proizvodnji materialnih dobrin temveč tudi na drugih področjih človeškega dela. Ta proces spremlja in pogojuje hitra in pospešena družbena delitev dela.

Zato sedaj v skoraj vseh državah sveta vlagajo velike napore in sredstva v pospeševanje znanstvenoraziskovalnega dela kot osnove za tehnološke inovacije, kot tudi v to, da bi se čim več ljudi vključevalo v

inventivno delo, od delnih tehničnih izboljšav in racionalizacij, do velikih izumov in celovitih tehnologij.

Naš družbeni sistem ima v primerjavi z drugimi družbenimi sistemi najboljše pogoje za izražanje ustvarjalnih sposobnosti in zato bi bilo pričakovati, da se bo število inovacij povečalo v sorazmerju s splošnim družbenim razvojem.

Vendar analize kažejo, da razvoj tehnoloških inovacij v naši državi zaostaja, tako za splošnim razvojem družbe kot v primerjavi z razvojem tehnoloških inovacij v drugih evropskih državah. V nekaterih od teh držav je število inovatorjev

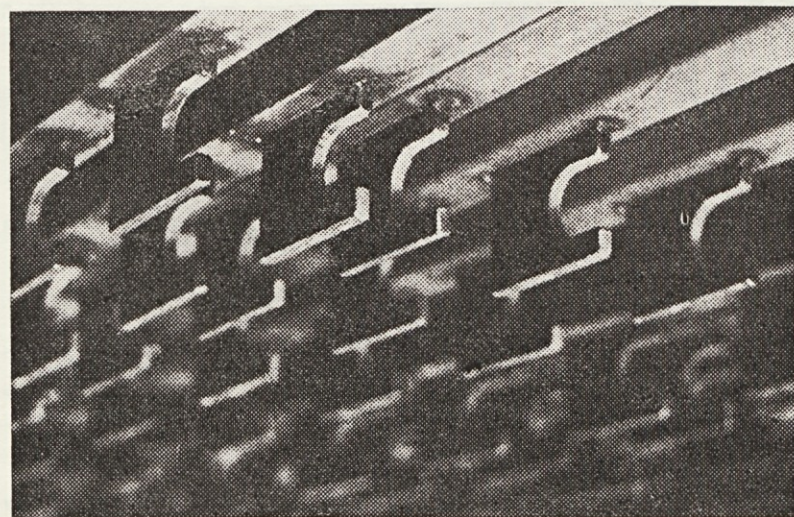
tolikšno, da znaša že 25 % zaposlenih v industriji, pri nas pa je po neki raziskavi samo 0,2 % delavcev inovatorjev.

Ustvarjalni predlogi glede izboljšav in novosti v proizvodnji, ki jih posamezniki ali skupine posredujejo drugim delavcem, pomenijo prevzemanje neposredne odgovornosti in neposredno ustvarjanje novega, odpravljanje napak ali pomanjkljivosti in podobno, kar naj dviga produktivnost in dohodek združenega dela. Vsak pri svojem delu, v svoji okolici ali v svoji stroki je poklican, da ob tem ko ugotavlja pomanjkljivosti ali težave, pokaže pota za njihovo rešitev. Gre torej za samoupravljanje, za zelo jasno obliko sodelovanja v gospodarjenju s sredstvi in rezultati dela.

Tudi v naši delovni organizaciji in v okviru njenih TOZD obstajajo pravilniki, ki spodbujajo inventivno dejavnost ter določajo poti, kako uresničiti idejo od njenega začetka do končne izvedbe.

Mnogo prispeva k inventivni dejavnosti tudi načrtno delovanje, ki pa je možno samo v dobro organiziranem in urejenem delovnem okolju. Zato je vsak delavec dolžan, da ima svoje neposredno delovno okolje dobro urejeno, kajti le v takem okolju je možno ustvarjalno razmišljati. Seveda pa bo treba vse možnosti ustvarjalnega mišljenja tudi izkoristiti in dograjevati — ne samo v naši delovni organizaciji, ampak v celotnem združenem delu.

Vladimir Kočevar

Trideset let v Dekorativni

Tov. Meta Tomšič

Delati tri desetletja v delovni organizaciji je lep jubilej. Tovarišica Meta TOMŠIČ, vodja vzorčnega oddelka, je pred kratkim praznovala takšno obletnico. Takole nam je opisala svojo delovno zgodovino:

Prosim, opišite nam začetke svojega dela v Dekorativni.

»Delati sem pričela v tehnični pisarni, kjer sem delala nekaj mesecev. Nato sem pričela z vzorčenjem naših tkanin. Takrat smo izdelovali samo žakardske tkanine, plišaste tkanine pa smo delali v obratu na Titovi. To so bili prvi začetki dela pri načrtnem vzorčenju tkanin. Prvi začetki so bili težki, nato pa se je delokrog pričel širiti in delo je bilo sicer zahtevno, vendar pa smo imeli

več izkušenj. Tako celotno delovno dobo delam na tem področju.«

Kako ste občutili razvoj delovne organizacije v zadnjih treh desetletjih?

»V teh desetletjih se je tovarna izredno širila in modernizirala. Spominjam se težkih delovnih pogojev v barvarni in ostalih oddelkih. Postopno smo gradili nove zgradbe in kupovali moderno strojno opremo. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko se je obrat B preselil na Celovško in se mi je zdelo, da smo postali velika celota.

Toliko je bilo teh sprememb, da sem mogoče marsikaj pozabila, vendar imam občutek, da smo bili zelo dinamični!«

Kako se počutite v Dekorativni?

»Vsa ta leta sem se dobro počutila med delavci Dekorativne. Rada sem prihajala na delo in opravljala svoje delovne obveznosti.

Spominjam se športnih in kulturnih dejavnosti. Igrala sem odbojko in hodila k pevskim vajam. Zdi se mi, da smo bili pred leti mnogo bolj aktivni na tem področju in vesela sem, da smo pred nekaj leti ponovno poživili kulturno dejavnost.«

Tovarišici Tomšičevi sem se zahvalil za razgovor in ji zaželel nadaljnjih delovnih uspehov.

Vladimir Kočevar

Tov. Olga Verač

Tako sem leta 1947 prišla v takratno »Storo«, kjer sem začela delo v šivalnici, nato v pripravi, kmalu zatem pa v tkalnici, kjer sem še sedaj. V tistih časih nismo delali samo 8 ur dnevno, temveč toliko časa, da je bilo delo opravljeno, ker pa smo bimi preutrujeni, so nas večkrat zato poslali domov.

Ko sem prišla v podjetje, je bilo zaposlenih precej manj delavcev, zato smo se med seboj dobro poznali, bili smo večji prijatelji, danes pa je tega manj.

Ves čas, odkar sem v tkalnici, delam v treh izmenah, že dalj časa pa delam na žakardskem stroju.

S sodelavci in nadrejenimi se dobro razumem, tako, da nimam nobenih težav in sem z delom zadovoljna.«

Tovarišici Verač sem se zahvalil za razgovor in ji zaželel še obilo uspeha in zadovoljstva pri delu.

Franc Pestotnik

Posvet požarnih inšpektorjev in izvajalcev požarne varnosti

Na pobudo republiškega inšpektorja za požarno varnost je bil organiziran posvet požarnih inšpektorjev in izvajalcev požarne varnosti v Mariboru na temo »Preprečujemo požare«. Posveta se je udeležilo okoli 120 udeležencev iz vse Slovenije. Delo sta vodila republiški inšpektor in poveljnik gasilske brigade iz Maribora.

Za uvod je bilo posredovanih nekaj podatkov o nastali požarni škodi v preteklih treh mesecih letošnjega leta s tem, da statistika zaključuje leto s 30. novembrom in začenja naslednje s 1. decembrom.

V lanskem letu je bilo registriranih 1391 požarov z ocenjeno škodo okrog 27 starih milijard. Ta številka je bila v zadnjih treh letih konstantna. Če pa primerjamo prvo trimesečje letošnjega leta z istim obdobjem lani, zabeležimo 17% več požarov, požarna škoda pa se je povečala za 445%. Samo v družbenem sektorju se je škoda povečala za 540% brez upoštevanja stopnje devalvacije. Naštete so bile delovne organizacije, v katerih je prišlo do požarov. Med njimi je naša utrpela najmanjšo škodo. Ugotovljeno je bilo, da je v istem obdobju bilo tudi nekaj požarov, ki pa niso bili registrirani. Za zmanjšanje števila požarov je inšpektor apeliral na prostovoljne gasilce in inšpekcijske službe. Od inšpektorjev je zahteval dosledno izvajanje svojih nalog. Če pa bi naleteli na neizvršene naloge in pomanjkljivosti in te ne bodo v predpisanih rokih odpravljene, bodo izrečene denarne kazni, delovne organizacije pa predane sodniku za prekrške ali gospodarskemu sodišču. Člane gasilskih organizacij je pozval, naj se ne obnašajo dvolično: v delovnih organizacijah kot kršil-

ci varnosti, izven delovnih organizacij pa kot požrtvovalni gasilci. Poudaril je, da bi morali biti prav ti nosilci požarne kulture med sodelavci, ki bi najlažje vplivali na nedisciplinirane delavce. Skrb za požarno varnost v delovni organizaciji bi morala biti skrb vseh, ne samo posameznikov. Če skrbimo, da so transportne poti, dostopi do aparatov in zidnih hidrantov prosti, je to že del hitrejših intervencij in ogenj je lahko pogasjen že na začetku. Zavedati se moramo, da ogenj v prvih sekundah lahko pogasimo že s kozarcem vode, kolikor daljši pa je čas, toliko več požarnih sredstev je potrebnih. Tudi skladiščenje raznih materialov mora biti pravilno, v določenem razmaku in vrstnem redu.

Krajevne skupnosti, ulični sveti in hišni sveti bodo morali v bodoče poskrbeti za organizacijo vzgoje občanov za požarno preventivo. Gasilske organizacije bodo morale preko svojih članov poskrbeti za mentorstvo pri protipožarni vzgoji občanov.

Po govoru republiškega inšpektorja je sledila diskusija, v kateri so sodelovali delegati iz vseh slovenskih regij.

Nekaj povzetkov iz diskusije:

V Mariboru so poostri kazensko politiko, saj so se kazniva dejanja v prvem trimesečju povečala za 12%. Inšpekcijske preglede (bodo opravljali tudi v popoldanskem in nočnem času. Vršili se bodo pregledi visokih zgradb glede zasilnih izhodov, plinske in elektroinstalacijske napeljave po stanovanjskih zgradbah. Nekatere delovne organizacije z dokaj visoko požarno obremenitvijo ni-

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje z 8. strani)
majo posluha za požarno varnost. Branijo se stroškov za opremo, čeprav se že ob najmanjšem požaru večkratno obrestujejo.

Predlagano je bilo, da delovne organizacije, ki imajo svoje interne časopise, v njih obveščajo delavce o ukrepih požarne varnosti. Treba je pristopiti k vzgoji in utrjevanju požarne kulture že v osnovnih šolah in temu posvetiti vsaj nekaj ur v šolskem letu. Izrečena je bila kritika na račun novinarjev, ki se ob požarih zelo razpišejo in v velikih primerih mečejo na gasilce slabo luč. Informacije dobivajo od nestrokovnjakov in tako posredujejo javnosti netočnosti.

Delovne organizacije naj bi enkrat letno organizirale skupne vaje s teritorialnim društvom. S tem bi se seznanili s požarno ogroženostjo delovne organizacije.

Ko sem poslušal razne predloge, sem ugotavljal, da je pretežni del teh v Dekorativni že dolgo uveljavljenih.

Obvestili so nas, da v letošnjem šolskem letu UJV organizira šolo za gasilske tehnike, ki bo v Ljubljani. V prvi letnik bo sprejela 25 slušateljev.

V drugem delu posveta so se predstavili razni proizvajalci gasilske opreme. Tovarna avto-

mobilov Maribor je predstavila 6 tipiziranih gasilskih vozil.

Firma Rosenbauer iz Linza je prikazala novo vozilo RFC 11 kontejnerskega sistema; vozilo je uporabno za več vrst akcij. Tako vozilo imajo sedaj v Mariboru že za reševanje razlikih snovi.

Ameriška firma Daglas je s filmom predstavila reševalno ploščad, ki se lahko 50 m oddalji od helikopterja. Pobuda za izdelavo te ploščadi je bil požar v nebotačniku v Sao Paulu, kjer so ljudje v paniki skakali iz visokih nadstropij...

Predstavniki beograjske firme Jugometal je predstavil premaz za električne kable, ki prenese temperaturo do 1000 °C.

S premazom Flamastik je zaščitenih več objektov v Beogradu, Skopju in Smederevu.

Za zaključek smo si ogledali še dva filma. Prvi je prikazoval reševanje ljudi iz visokih zgradb s helikopterjem. Akcijo so izvajali kranjski gasilci in helikopter gorske reševalne službe na hotelu v Kranjski gori. Drugi film pa je bil posnet v Slovenj Gradcu, ko se je prevrnila cisterna z 12.000 l bencina.

V tej akciji je sodelovalo tudi vozilo RFC 11.

Mislím, da je vsak udeleženec tega posveta zvedel kaj koristnega.

Alojz Kogovšek

Rekreacija

Rekreacija je skoraj v vsem razvitem svetu dosegla velike uspehe. Vse več je ljudi, ki so dojeli, da sta šport in rekreacija nujnost današnjega tempa življenja. Statistično je ugotovljeno, da je v zadnjih letih občutno manj srčnih obolenj kot v preteklem času, ko rekreacija še ni zajela tako velikega števila ljudi. Seveda pa se moramo, če hočemo doseči uspeh in učinek rekreacije na naše zdravje, permanentno ukvarjati s športom. Šport pa niso samo priznane panoge, ki jih pri nas s tako skrbjo gojimo, ne dosežemo pa pri tem množičnosti, kar nas edino lahko pripelje do večjih uspehov, pač

pa tudi kolesarjenje, hitra hoja, tek čez drn in stm ter razne druge oblike fizične sprostitve in krepitve našega telesa.

Kot vemo, je pri nas vedno več pristašev tako imenovane aktivne rekreacije: pozimi smučanje in smučarski teki, poleti kolesarjenje, tek in plavanje. Cilj vseh nas mora biti, da se teh športno rekreativnih dejavnosti udeležuje kar največ ljudi in to od otroških let do pozne starosti.

Rekreacijo moramo razumeti kot potrebo današnjega časa in kot sestavni del življenja in osebne higiene, ker bomo le na ta način dosegli uspehe, ki si jih želimo.

Bogo MODIC

MAJ

11.—19. Dotok hladnih zračnih mas z nočnimi ohlaiditvami.

20.—27. Ponovni dvig temperatur in sončni dnevi.

28.—31. Sončni dnevi s poletnimi temperaturami, popoldne nevihte.

JUNIJ

1.—4. Mirna atmosfera, lahka oblačnost.

5.—7. Razjasnitev, toplo in soparno.

8.—15. Ponekod nevihte, vendar samo občasno poslabšanje vremena šele po 17.

Anton Jesse

Kulturni večer

V soboto, 28. marca 1981 smo mladi organizirali kulturni večer v naši delovni organizaciji. K sodelovanju smo povabili tudi mlade iz delovne organizacije Litostrój TOZD Obdelava, delovne organizacije IMP TOZD IKO in vojake iz kasarne Borisa Kidriča.

Želeli smo se z mladimi, s katerimi smo povezani, bolje spoznati in navezati prijateljske stike.

Večer se je pričel s kulturnim programom, ki ga je vodila Milica Koporc. V programu so mladi sodelovali z recitacijami, vojaki so peli in igrali, folklorna skupina pa je zaplesala splet gorenjskih in bojanskih plesov. Po enournem programu smo naredili premor in vse prisotne povabili na skromno pogostitev. Vojaški ansambel je poskrbel za ples in razvedrilo. V veselem razpoloženju je čas hitro mineval in okrog 23. ure smo zaključili prijeten kulturni večer. Na koncu smo morali organizatorji prostor pospraviti in očistiti. Vendar so nam pomagali tudi drugi mladinci in vojaki, da smo hitreje končali. Veseli in zadovoljni smo zapustili dvorano ter se domenili, da se spet vidimo na naslednjem podobnem srečanju.

Milica Koporc

Kronika

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

Krajšek Jana — KSS

Štamcar Stanko
Gros Terezija
Škof Olga

15 let:

Rožič Jožef

20 let:

Kristan Marija
Recher Marija

25 let:

Nikolič Matilda
Uhan Angela
Franc Kristina
Lekan Bernarda

DELOVNO RAZMERJE SO PREKINILI:

TOZD A:

Bedenčič Marija — izjava delavca
Ferjančič Darko — služenje JLA
Vrdoljak Marjan — izjava delavca
Pečjak Jožefa — izjava del.
Begič Fani — izjava delavca

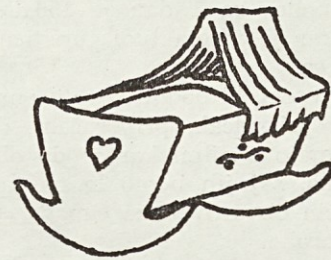
TOZD B:

Vadas Marija — izjava del.

DSSS:

Brlek Andreja — hujša kršitev delovne obveznosti

ROJSTVA

Jeršin Jože — hči

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame se zahvaljujem delovni organizaciji za venco, sodelavkam in sodelavcem pa za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Majda Prudič

DELOVNI JUBILEJI

10 let:

Ristić Grozda
Truden Slavko

Letovanje na Jadranu

Zima je mimo in večina od nas že razmišlja o možnosti letovanja v poletni sezoni. Marsikdo se bo odločil, da preživi dopust doma, drugi pri sorodnikih ali prijateljih na deželi, največ pa je takih, ki se želijo odpočiti in nabrati novih moči na morju.

Da bi čim več naših delavcev lahko koristilo svoj dopust na s cenami precej zasoljenem Jadranu, smo kupili lastne počitniške prikolicice. Za letošnje leto smo se dogovorili, da jih postavimo samo v dva avtokampa, kar nam omogoča lažje upravljanje in cenejše vzdrževanje. Tako bomo imeli v kampu Stella Maris — Umag pa devet prikolic. Vse bodo, kot doslej, popolnoma opremljene in pripravljene za prijetno bivanje v njih.

Sodeč po prijavih za uporabo naših prikolic se je zanimanje za to vrsto letovanja še povečalo, tako da še zdaleč ne bodo prišli vsi na vrsto. Največji problem pri tem predstavlja kolektivni dopust, saj se je največ delavcev odločilo za ta čas.

Ker imamo pred glavno sezono in po njej še dosti prostih kapacitet, izrabljam to priložnost za obvestilo našim upokojencem, da se lahko prijavijo za letovanje do polne zasedenosti.

Prikolice bodo pripravljene za uporabo od 1. maja do 30. septembra. Cena za uporabo prikolicice za 1 dan je 150 din, v kar je všteta tudi turistična taksa.

Vsem, ki bodo letovali v naših prikolicah, priporočam, da ravnajo z njimi kar se da obzirno, saj jih bomo le na tak način obvarovali za čim daljšo uporabo.

Bogo Modic

NAJDALJŠA (IN NAJTEŽJA)

od vseh kač je anakonda (*Eunectes murinus*), ki živi v Južni Ameriki. Za anakondo, ki so jo ubili leta 1944 ob gornjem Orinoku v vzhodni Kolumbiji, so ohranjena zanesljiva poročila, da je bila dolga 11,4 metra. Težka je bila skoraj 450 kilogramov. Neka druga anakonda, ubita ob spod-

KRIŽANKA

1 D I	TKANINA S STOPNIČ. VEZAVO	VRSTA VETRNIC	NIČ LA	ZBORNIK SLOVEN. MLADIN. NA KOROŠK.	HRVAŠKI SKLAD. VATROSLAV TURČIJE	REKA NA J.V.	PRITRDILNICA	MESTO NA HRVATSKEM V LIKI	DINAMOME TER	T O T	PERZIJA	T O T	VRSTA DOLENJ. VINA	ENAKA VOKALA	R I Ž E V O Ž G A N J E
25. MAJ												OBVEŠČ. AGENCIJA V ZDA NALEPKA			
RAZVELJAVITI										OKROŽJE					
OSTANEK PRI IZDELAVI SLADKORJA							SOLI OLEINSKE KISLINE							KRAJŠA RAZPRAVA	
ŠPANSKI VITEŠKI ROMAN IZ 16. stol.							DEL TKAL. STROJA KAMNINA SKRILAVEC								
STANE OBLAK		JANEZ NOVAK				GRŠKA ČRKA RIMSKI PESNIK					OBŽALOVANJE RISTO SAVIN				SREBRNO BELA KOVINA
TINE NEMEC			IZVLEČKI IZ NARAV. SNOVI AROMAT. OGLJKOVOG							LOPAR SLOVEN. SKLADAT.					
ANDREJ KURENT REMI PRI SAHU				ORJENTAL. PRAŠEK ZA LAŠE KANTON V ŠVICI				VEČANJE MOŠKA PODPOR. FIGURA				JAN IVO TANKA MORSKA ŽIVAL			
		DOMAČA ŽIVAL UMETNA SVILA						ITAL. SLIKAR SANTI			PREDR. V TUJKAH IME			ŽENSKO IME	
OPERNI SPEV orig.					PREBIVAL. ISTRE ROJ. KRAJ M. BORA							GRSKA BOGINJA JEZE FRANČOS. LETOVIŠČE			
LJUDSTVO V CENT. INDIJI							AMER. MORSKA KRAVA SLOW. SLIK MEŠKO								
ZNANOST O ZGRADBI ATOMSKIH JEDER NAŠE GORSTVO Trogir 1913															HKRATEN STREL IZ VEČ PUŠK
REKA V SZ 1970 km				AZIJSKI POLOSEL		RAZLIČICA ITA								ŽLAHTNI PLIN	
KEMIČNI SIMBOL ZA INDIJ			BORILNI ŠPORT LEVI PRIT. VOLGE							MESTO V BOLGARIJI VRSTA VRBE					
SEVER		SEL POJAV NA VODI						LOJZE BABIČ			PERZIJ. GOSTIŠČE	NAJVIŠJI VRH V TURČIJI	EDI LAH SIJ AVREOLA		
MERIČNO JAMSTVO					SIMBOL ZA DUŠIK KREMA ZA SONČENJE		RUSKI MARKSIS GEORGIJ V. PREDLOG								
ISLAMSKI POSTNI MESEC							GLINASTA PIŠČAL NAGROB NAPIS								
IRANSKI NOMAD. PLEME						SAMOGLASNIKA		POKR. V VIETNAMU GLAV. MES. GRČIJE							HRIBOVITA POKRAJ. V GRČIJI
							SIMBOL ZA PROTAKTIVNIJ		OLGA REMS		SIMBOL ZA RUBIDIJ OKASNI PREDMET				GOSTA MEGLA POMEŠ. Z IZPUŠ. PLIN
							NENAVAD. TVORBE TUMORJI								AVTOM. OZNAKA SPLITA OSVEŽ. PIJAČA
						ANDREJ NAHTIGAL			ZAHOD		TERMIN				
															TURŠKI VELIKAŠ

burghu (ZDA). Kača je bila tedaj dolga 8,70 metra.

Sestavil: F. Pestotnik

Največji računalnik

na svetu je »Control Data Corporation CDC 7600«, ki je začel obratovati januarja 1969. V eni sekundi lahko opravi 36 milijonov računskih operacij.

Poznate najzanesljivejše sredstvo, da spravite svojega otroka v nesrečo?

Dovolite mu, da bo lahko počel vse, kar se mu bo hotelo.